

Livet i og omkring NordParken – før og nu

Sanne Steenberg Hansen og Ida Brink
Bornholms Museum

Published 2019

© This work is licensed under a Creative Commons Agreement between **Center for Kunst & Interkultur** and **CULINN**

Supported by

Created and managed by

BORNHOLMS MUSEUM
Ét museum - fire unikke oplevelser

In partnership with

I december 2018 /foråret 2019 gennemførte vi syv arrangementer i boligområdet omkring Nordparken i Rønne. Nabo/byvandring, fotocaféer, fortællecaféer, fotograferinger og udstillingscafé. Arrangementerne var tilrettelagt således, at det var deltagerne, der i høj grad skabte indhold. Et indhold, der skulle lede hen til en udstilling "Livet i og omkring Nordparken – før og nu" på Bornholms Museum. En udstilling som derfor indholdsmæssigt blev essensen af arrangementerne og af deltagernes bidrag/historier.

MÅL

Målet var tosidet; at udvikle nye metoder og form på Bornholms Museum samt at deltagernes (nye museumsbesøgende) historier og ressourcer kom i spil. Målet med "Livet i og omkring NordParken – før og nu" var at afsøge nye veje, nye temaer og inddrage folk direkte i museumsarbejdet. At dokumentere det levede liv i og omkring NordParken, for at gøre det til en del af museets samling. Vi ønskede samtidig at styrke beboernes oplevelse af medborgerskab og at hjælpe til med netværksdannelse mellem personer med flygtningebaggrund og danske beboere.

Kort sagt:

- at bruge museets faglighed på nye måder
- at teste hvor "flydende" vi kunne være i udvikling af projekttema/afgrænsning
- at kombinere traditionelle museumsmetoder (f.eks. genstande, udstilling) med antropologiske feltmetoder (f.eks. samtidsdokumentation)
- at undersøge medborgerskab på mikroplanet – her Naboskaber i et boligområde
- at få nye grupper i spil
- at få både danskere, flygtninge, nyankomne til at arbejde sammen/deltage sammen
- at facilitere at folks egne historier og ressourcer kom i spil på museet/i en udstilling
- at vores erfaringer kan bruges i det daglige arbejde og i nye museumsprojekter

MÅLGRUPPER

Lokal målgruppe

Mennesker i et boligområde i Rønne Nord. Et område med mange flygtninge, nyankomne og mange danskere. Et boligkvarter med både boligblokke og parcelhuse. Almen nyttige boliger samt ejerboliger. Her bor folk, der just er ankommet til øen og folk, der har boet her i en menneskealder. Her er alle aldre og sociale grupper. Området har gennem tiderne har haft et blakket ry.

Regional målgruppe

Der har ikke været nogen.

Deltagende institutioner / kunstnere m.fl.

Bo42, det største almennyttige boligselskab på Bornholm. Fotograf Martin Thaulow/Goodpeople.

Bevillingsgivere

Innovationsfonden, CULINN/Nationalmuseet, Kunst og Kulturhistorisk Råd i Bornholms Regionskommune og Bo42.

Partnere

Bo42/Projektleder Ida Hvilsom og socialrådgiver Christina Aagesen fra det boligsociale projekt "Fællesskab og Trivsel i NordParken", der i Nordparken i de sidste år har arbejdet meget med udvikling af boligområdet, vi havde valgt ud. De havde allerede høstet en del erfaring, havde kontakter, informationsnet og et sted vi kunne være til vores arrangementer. De hjalp også med at sprede budskabet forud for vores arrangementer og deltog selv i flere af dem.

Fotograf Martin Thaulow/Goodpeople. Mangeårig erfaring med dokumentation af flygtninge og formidling af flygtnings liv/situation.

Proces

Vi valgte bevidst at bruge tid på at få undersøgt, diskuteret og afvejet/sondret "hvad er det vi vil med vores projekt". Vinteren/foråret 2018/2019 blev derfor brugt til at kontakte og besøge Bornholm Sprogskole, Bornholms Regionskommune, foreninger og projekter herunder Bo42 og deres boligsociale projekt i afdelingen "NordParken" i Rønne. Først efter denne søgende proces afgrænsede vi vores fokus og valg af metoder. Vi ønskede fra starten at arbejde ikke kun med nyankomne/flygtninge. Vi syntes, det blot lagde op til en "dem og os" modsætning, som stred mod den overordnede målsætning i CULINN - medborgerskab. Målsætningen var at arbejde med begrebet "os", altså at projektet var om både danskere, nyankomne og flygtninge sammen. Et boligområde blev valgt ud som ramme for vores projekt, fordi boligområdet huser mange nyankomne, flygtninge og danskere. Vores hovedtema fandt vi frem til skulle gå ud fra begrebet NABOSKAB, som en mikroudgave af medborgerskab. I et år havde der også allerede været et projekt, et netværk i det valgte boligområde, det valgte vi at lægge os op ad.

Da vi gerne ville have folk på banen med det samme og inddrage dem så meget som muligt i processen, valgte vi cafékonceptet – en afslappet social form. Vi ønskede også at få det museale på banen – derfor startede vi med det historiske og en "nabovandring" i kvarteret, hvor historier/fotos fra museet blev suppleret med folks egne historier/oplevelser. Vi ønskede også at få genstande i spil (det museale igen) og derfor havde vi en café, hvor vi inviterede folk til at tage en ting med, der betød noget for dem. Martin Thaulow fotograferede folk med deres ting til senere brug i udstillingen.

Vi havde også én af deltagerne i arbejdspraktik i en måned. Hendes egne erfaringer fra området kom til gavn gennem hendes hjælp med at finde billeder og historier. Hendes egen historie fra kvarteret blev en del af udstillingen.

Vi valgte også at prioritere at få interviewet folk om deres naboskaber/liv i området, til brug i projektet, men også som dokumentation til museet samling.

Udfordringer

De største udfordringer i projektet var: paradigmeskift i udlændingepolitikken, at komme i kontakt med specielt flygtningefamilier/ få forklaret projektet for dem, at nå både baggrundsarbejdet (interviews, film og redigering af disse) samt afholde caféarrangementer.

Pga. pres for at nå krav på sprogskoler og aktivering/arbejde var det vanskeligt for mange flygtninge/nyankomne at få tid til at deltage i projektet. Vi syntes, det var vanskeligt at snakke om medborgerskab og integration, når der fra politisk side blev sagt det modsatte. Sproglige udfordringer hos

mange flygtninge/nyankomne gjorde det også vanskeligt at forklare vores idé og forehavende med arrangementerne. Det skal dog siges, at der nok også har været mange danskere i kvarteret, som heller ikke forstod, hvad der var idéen med projektet. Generelt kan det være svært for mange at forstå at deres historie/liv – hverdagsliv, er interessant.

Arbejdet med at få tænkt, diskuteret og undersøgt mulige projektveje tog tid, men vi havde fra start af valgt at denne indledende del af projektet, var så vigtig, at vi ville give det tid. Undervejs i projektet oplevede vi, at det var tidskrævende at få fat på folk, få snakket/interviewet/filmet dem, løbende at holde kontakten samt forbedrede/afholde arrangementer. Redigering af undersøgelsesmateriale tog også meget tid.

Vi kom meget tæt på folk, og det kunne til tider blive meget personligt. Det oplevede vi både som meget positivt, da det gav gode historier/relationer, men det kunne til tider også føles om, at vi "masede" os ind i på folk, der allerede på mange fronter bliver presset fra mange kanter. I vores lille samfund (Sanne bor desuden selv i kvarteret/kender mange af forældrene/børnene fra skole/privat) var det til tider vanskeligt at skelne mellem arbejde og det private.

Resultater

Fra januar-maj 2019 afholdt vi en række caféarrangementer. Vi inviterede beboere i NordParkens 6 forskellige afdelinger, men også folk fra det omkringliggende parcelhuskvarter på Gartnervangen, Thorkildsvej og Rømersgade. Baggrunden var at få så mange folk som muligt til at deltage og selv bidrage til den videre udformning af projektet. Vi startede med en infocafé om arrangementet, dernæst en nabovandring i kvarteret - alle i området/folk der har boet der, kunne give deres besyv med. Både beboere og tidligere beboere i området deltog. De delte rundhåndet ud af deres af deres minder og kendskab til området. Så fulgte en række interviews med folk i området. Herefter afhold vi møde på museet for at få kød på en afsluttende udstilling. Her havde folk også ting med og fotos. Sammen med deltagerne valgte vi de 4 temaer til udstillingen: *Det sociale liv, Familieliv og generationer, Naboskab og Diversitet*. Naboskabstemaet blev udvidet således, at det både er repræsenteret i udstillingen på Bornholms Museum, men også blev en selvstændig udstilling ned naboskabsportrætterne blev udstillet på Folkemødet i forbindelse med Boligselskabernes Landsorganisation arrangement lørdag. Alle naboskabsportrætterne blev fra juni måned udstillet i fællesarealet i NordParken (tilgængeligt for alle).

En fotocafé blev også afholdt, hvor vi så på billeder fra kvarteret, folk blev samtidig fotograferet med en ting, der betød noget for dem. Fotografierne og genstandene kom med i udstillingen. Således at folks egne historier er direkte repræsenteret i udstillingen.

Der var 3 arrangementer med de deltagende børn fra 3. årgang på Åvangsskolen. Første møde snakkede vi om hvor de kom fra, hvor deres forældre kom fra, om at bo i området og om deres venskaber. Her udfyldte de et ark med spørgsmål, som siden kom med i udstillingen. Næste gang blev de fotograferet af Martin Thaulow sammen med deres ven/venner og de steder de leger/mødes. De fotografrede også selv med engangskamera og dokumenterede dermed deres område, venskaber og processen. De udfyldte ark, Martin Thaulows fotos og deres egen fotos blev til en del af udstillingen. Børnene var selv med til at hænge det hele op og selv bestemme, hvordan det skulle se ud.

I juni 2019 afholdt vi en "tak for deltagelsen tur" til landbrugsmuseet Melstedgård. Her deltog 40 personer med flere forskellige nationaliteter og aldre. Her fik vi tid til at få snakket sammen og være sammen på tværs af diverse forskelligheder.

Alt i alt har vi været i kontakt 85 personer, her af har ca. 22 været med over flere gange (heraf 11 børn). Nogle var med flere gange, andre blot en enkelt gang eller to. Vi har snakket med folk, der er flyttet fra fjerne lande, med de indfødte bornholmere og med tilflytterne fra København og diverse andre steder. Vi har snakket med dem på 10 år og dem på 87 år. Vi snakkede med dem, der lige er flyttet ind, og dem der

har boet i området, siden de første bygninger skød op i landskabet i 1950'erne. Desværre har vi ikke fået særligt stor tilslutning fra flygtningefamilier, der var således flere danskere med i projektet end flygtninge.

De tilbagemeldinger vi har fået fra de deltagerne har været overvejende positive. Folk tilkendegiver at de synes, det har været interessant og opmuntrende at deltage. De er glade og stolte over, at deres historie er taget alvorligt og bliver udstillet. Projektet har også haft den betydning af folk nu kender flere i området. Man hilser nu på folk, man før ikke vidste, hvem var: De var før blot nogle man mødte på gaden/i REMA1000. Venskaber er også opstået blandt deltagerne.

I hvor høj grad nyankomne/flygtninge følger et større medborgerskab står uafklaret. Dem, der deltog i projektet, havde allerede et netværk i området, men håbet er, at der er skabt "en bro" for flere møder mellem dem og danskere i kvarteret.

Erfaringsdeling

På Bornholms Museum har vi indenfor nyere tid ikke tidligere i så stor skala arbejdet "ude i felten". Valget af et specifikt område med mange forskellige mennesker har givet mange nye historier, viden om Bornholms historie/det levede liv på øen. Vi har fået almindelige mennesker meget mere med og ind på museet. Så til trods for, at det har været udfordrende og tidskrævende, så er det en vigtig måde at arbejde på. Det er dog vanskeligt at se, hvordan en sådan processuel/tidskrævende arbejdsmetode kan inkorporeres i det daglige museums arbejde. Netop det at holde kontakten/"dampen oppe" og hele tiden give grobund for at folk vedbliver med at synes, det er relevant at afsætte tid til er en stor udfordring for alle parter. Både museet og folk er presset i forhold til tid. Ikke mindst gælder dette også i opfølgningen efter projektet – Facebook, hjemmesider, arrangementer mm. Her løb vi ind i sommerferie og sygdom, så kan opfølgningen komme til at "hænge i luften" på et mindre sted, hvor der ikke lige er nogen, der kan "fylde hullerne".

Med museets få mandskabsressourcer er det vanskeligt at forene både tid til forberedende arbejde/processen samt arrangementer, der som regel ligger i weekender/aftner, hvor deltagerne har tid. Hvordan afhjælper man det på små/mindre museer?

Vi kan kun anbefale at søge samarbejder med allerede eksisterende projekter. Her sparer man tid, får udnyttet ressourcer samt ikke mindst sparring og måske andre muligheder end museet kan tilbyde. Der er ingen grund til at gå over åen efter vand. I vores tilfælde betyder det også, at vores CULINN projekt lever videre i det boligsociale projekt i NordParken, der kører to år endnu.

Kontakt og links

Museumsleder Jacob Bjerring-Hansen. jbh@bornholmsmuseum.dk 25601164

Museumsformidler, historiker og museumspædagog Sanne Steenberg Hansen. Mangeårig medarbejder på Bornholms Museum ssh@bornholmsmuseum.dk 60195321.

Projektkoordinator, antropolog Ida Brink. Erfaring fra arbejde med integration og flygtninge b.la. via Refugee Today ib@bornholmsmuseum.dk

Projektleder Ida Hvilsom, Bo42 ida@bo42.dk 60104207

Projektmedarbejder Bo42 Christina Aagesen ca@bo42.dk 60104209

Fotograf Martin Thaulow. Mangeårig erfaring med flygtningeprojekter Refugee Today/Goodpeople.
martin@goodpeople.dk 26753176 www.facebook.com/goodpeople, www.goodpeople.dk

Se mere om udstillingen "Livet i og omkring Nordparken – før og nu", udstillingen "Naboer" på
www.bornholmsmuseum.dk

Denne CULTURE MONITOR er produceret i forbindelse med projektet CULINN i 2019

Realiseret med støtte fra
INNOVATIONSFONDEN

